

Σιδηρόκαστρο

Γη και ύδωρ

Ζεστά Νερά - Σέρρες

Ένα από τα σχετικά άγνωστα σπήλαια στη χώρα μας βρίσκεται στην τοποθεσία Ζεστά Νερά, λίγα μόλις χιλιόμετρα έξω από το Σιδηρόκαστρο, και την είσοδό του «φρουρεί» πανύψηλος καταρράκτης

Κείμενο - φωτ: Γιώργος Ρωσσίδης

Διασχίζεις ένα πανέμορφο δάσος από ηεύκες για να φτάσεις στο σπήλαιο

Σε μια πανέμορφη περιοχή έξω από το Σιδηρόκαστρο ακολούθησα ένα καταπονητικό μονοπάτι, μέσα σ' ένα ιδιωτικό κτήμα. Ένα σπιτάκι βρισκόταν στα δεξιά του μονοπατιού, μερικά μέτρα παρακάτω, κι αμέσως μετά ένα δάσος με λεύκες. Στην αριστερή πλευρά υψωνόταν ένας βράχος. Το μονοπάτι συνέχιζε γύρω απ' το δάσος. Ανάμεσα στο μονοπάτι και στο βράχο υπάρχει ένα περιφραγμένο μαντρί, ένα χοιροστάσιο. Και πίσω απ' το μαντρί ακουγόταν ο θόρυβος νερού που έπεφτε από ψηλά.

Καθώς δεν υπήρχε άλλος τρόπος για να φτάσω στον καταρράκτη που ακουγόταν και μισοφαινόταν ανάμεσα στα πλατάνια, υποχρεώθηκα να περάσω μέσα από το μαντρί, έχοντας να αντιμετωπίσω, διαδοχικά, το σκαρφάλωμα στον ξύλινο φράχτη, που σε κάποια σημεία είχε και συρματοπλεγμα, τις λά-

Τα βράχια έχουν πράσινο χρώμα από τα νερά του καταρράκτη

σπες, τα χώματα και τις ακαθαρσίες για τις οποίες φημίζονται τα δημοφιλή μας γουρουνάκια, την αντίστοιχη μυρωδιά αλλά και την περιέργεια και την επιθετικότητα –μέχρι έναν βαθμό– των γουρουνιών.

Όταν όμως κατάφερα να βγω από την άλλη πλευρά της μάντρας, το θέαμα που αντίκρισα με αποζημίωσε στο δεκαπλάσιο! Μπροστά από την είσοδο μιας σκοτεινής σπηλιάς, απ' όπου έβγαине το νερό του ποταμού Αχλαδίτη (ή Κρουσοβίτη, όπως τον ονόμαζαν παλαιότερα), ο πανύψηλος καταρράκτης φάνταζε σαν γίγαντας φρουρός, που προστάτευε την είσοδο του σπηλαιίου. Γύρω γύρω τα βράχια έχουν πράσινο χρώμα, σκεπασμένα με φύλλα, αναρριχώμενα κλαδιά και μούσκλια. Το νερό του καταρράκτη ενώνεται με τα νερά του ποταμού που βγαίνουν από το σπήλαιο και συνεχίζουν τη ροή τους ανάμεσα στα δέντρα. Οι πληροφορίες που συγκέντρωσα αναφέρουν πως τα νερά του καταρράκτη, που πέφτουν από ύψος πλέον των δεκαπέντε μέτρων, είναι ζεστά καθώς προέρχονται, πιθανόν, από υπερκείμενη θερμή πηγή. Όσες φορές, όμως, έτυχε να επισκεφθώ την περιοχή, τα νερά κάθε άλλο παρά ζεστά ήταν. Η θερμοκρασία του νερού του καταρράκτη έχει μετρηθεί στους 25° Κελσίου και φυσικά, συγκρινόμενο με το νερό του ποταμού, έχουν μια διαφορά περίπου 15 βαθμών. Δικαιολογημένα λοιπόν ονομάζονται Ζεστά Νερά. Επίσης, λόγω της αυξημένης περιεκτικότητας του νερού σε ανθρακικό ασβέστιο, παρατηρούνται αποθέσεις τραβερτινών (χημικών ιζημάτων) σε αρκετές θέσεις. Η υγρασία είναι έντονη· προέρχεται από το νερό του καταρράκτη, από το νερό του υπόγειου ποταμού αλλά και από το γεγονός ότι σε κάποια σημεία δεν μπορούν να φτάσουν οι ακτίνες του Ηλίου. Σταγόνες νερού από τη γύρω βλάστηση και από τον καταρράκτη με κατάβρεχαν συνέχεια και χρειάστηκε να προσέξω ιδιαίτερα για την προστασία του φωτογραφικού εξοπλισμού μου.

Εμείνα ν' απολαμβάνω με όλες μου τις αισθήσεις, λαίμαργα, το υπέροχο θέαμα, το νερό να τρέχει ασταμάτητα, τον ήχο της πτώσης και της πρόσκρουσης του νερού στα βράχια και στους σταλακτίτες που έχουν σχηματιστεί και αισθανόμουν βαθιά ευγνωμοσύνη που είχα την τύχη και την ευκαιρία ν' απολαύσω αυτήν τη μοναδική ομορφιά. Ταυτόχρονα όμως αναρωτήθηκα πώς είναι δυνατόν η πρόσβαση σ' αυτήν τη μαγική τοποθεσία να εμποδίζεται, και να είναι ουσιαστικά αδύνατη, από το «διωτικό» μα-

Η είσοδος του σπηλαιίου, που ουσιαστικά αποτελεί την έξοδο του νερού, έχει ύψος περίπου 15 μ. και πλάτος σχεδόν 30 μ.

ντρί, που δεν είχε κατασκευαστεί στη συγκεκριμένη θέση τυχαία αλλά ούτε για να προσφέρει στα αξιαγάπητα

τετράποδα «δωμάτιο με θέα»!

Το τοπίο, ανάλογα με την εποχή του χρόνου, αλλάζει χρώματα. Επίσης, μεταβάλλεται και η ποσότητα του νερού στο ποτάμι το οποίο βγαίνει από ►

Ο πανύψηλος καταρράκτης φαντάζει σαν γίγαντας φρουρός που προστατεύει την είσοδο του σπηλαιίου

Σιδηρόκαστρο

► το σπήλαιο. Η είσοδος του σπηλαίου, που ουσιαστικά αποτελεί την έξοδο του νερού, έχει ύψος περίπου δεκαπέντε μέτρα και πλάτος σχεδόν τριάντα. Το εσωτερικό του αποτελείται από τέσσερις κυρίως αίθουσες διαφορετικού μεγέθους και σε μία απ' αυτές κατοικούν νυχτερίδες και αραχνοειδή. Η διέλευση είναι άλλοτε εύκολη και άλλοτε πιο δύσκολη, καθώς η στάθμη του νερού μεταβάλλεται στην πορεία, αλλά και τα περάσματα από τη μια αίθουσα στην άλλη είναι λιγότερο ή περισσότερο στενά και δύσβατα. Το εσωτερικό του σπηλαίου, σε κάποια σημεία του, στολίζεται από όμορφα σταλακτιτικά παραπετάσματα με καφέ σκούρο χρώμα, ενώ σε άλλα σημεία, αρκετά ψηλά, υπάρχουν στοές που παραμένουν ανεξερεύνητες μέχρι σήμερα. Σταλαγμίτες δεν υπάρχουν καθόλου, καθότι η συνε-

Στο δρόμο για το σπήλαιο

Η φωτογραφία μιλάει από μόνη της για την ομορφιά του τοπίου

χής ροή του ποταμού εμποδίζει το σχηματισμό τους. Το νερό του ποταμού είναι πολύ κρύο, το δε σκοτάδι και η υπέρξη των νυχτερίδων, που τρομάζουν λόγω της παρουσίας ανθρώπων, καθιστούν γενικά την επίσκεψη στο εσωτερικό του σπηλαίου αρκετά επικίνδυνη χωρίς τη συνοδεία έμπειρου οδηγού και χωρίς τον κατάλληλο εξοπλισμό. Η άλλη άκρη του σπηλαίου είναι μικρότερη.

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες που καταφέραμε να συγκεντρώσουμε από τον καθηγητή του Γυμνασίου Σιδηροκάστρου και μέλος της Σπηλαιολογικής Εταιρείας, κ. Ελευθεριάδη, και από διάφορα δημοσιεύματα, ερευνητική ομάδα με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Ελευθέριο Βαβλιάκη, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, έχει υποβάλει στη νομαρχία Σερρών και στο Δήμο Σιδηροκάστρου σχετική μελέτη του σπηλαίου καθώς και προτάσεις, αφ' ενός για να χαρακτηριστεί η περιοχή Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης (Γεώτοπος) και αφ' ετέρου για την τουριστική αξιοποίηση του σπηλαίου.

Δυστυχώς όμως, ακόμα δεν έχει γίνει καμία ενέργεια από τις τοπικές αρχές. Το μόνο που έχει γίνει είναι η απομάκρυνση των γουρουνιών από το μαντρί, αλλά και κάποιες ζημιές στους σταλακτίτες του σπηλαίου.

Θα πρέπει επίσης να προσθέσουμε ότι, σε άλλο πλησίον σπήλαιο, το Μαύρο Βράχο, που κι αυτό έχει εντοπιστεί από τον κ. Ελευθεριάδη, έχουν βρεθεί αρχαιολογικά ευρήματα: συγκεκριμένα βρέθηκαν αγάλματα του θεού Απόλλωνα, του θεού Πάνα, της θεάς Αρτέμιδος κ.λπ., που παρουσιάστηκαν στο πρόσφατο Αρχαιολογικό συνέδριο στη Θεσσαλονίκη, από την αρμόδια (ΚΗ') Εφορεία Κλασικών Αρχαιοτήτων (Φεβρουάριος 2006).

Φαίνεται, λοιπόν, πως η περιοχή παρουσιάζει μεγάλο γεωλογικό, περιβαλλοντικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον, και πολύ πιθανόν να βρισκόμαστε στα πρόθυρα μιας πολύ ενδιαφέρουσας και αξιόλογης ανακάλυψης. Είναι δε επίσης πιθανόν, αυτά τα σπήλαια να συγκοινωνούν υπογείως μεταξύ τους. Αυτή η εκδοχή όμως χρειάζεται να ερευνηθεί περαιτέρω. ■

Επιμέλεια: Ευθύμιος Λέκκας
Καθηγητής Γεωλογίας Παν/μίου Αθηνών

Σε κάποια σημεία του σπηλαίου, αρκετά ψηλά, υπάρχουν

στοές που παραμένουν ανεξερεύνητες μέχρι σήμερα

Το δάσος με τις λεύκες αποτελεί μια πραγματική όαση στην περιοχή

ΤΕΥΧΟΣ 355 ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2007

NEW Τροόπιο

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ "Ε"

BBC Wildlife
Παιχνίδια στους πάγους

Βανκούβερ-Καναδάς

Τα μυστικά των τοτέμ